

DOI: <https://doi.org/10.54937/ssf.2026.25.4.114-123>

Varhanní knížka zlatokorunského učitele Antonína Borového a její hudebně pedagogické využití

The organ book of Zlatá Koruna teacher Antonín Borový and its musical pedagogical use

Petr Vacek

Abstract

The study deals with the organ book of the teacher Antonín Borový, who worked for most of his life in the Zlatá Koruna school near Český Krumlov. It consists of an introduction, then a mention of the personality of A. Borový and his pedagogical activity. The focus lies in the musicological description of this source and in solving the problem of authorship of the compositions contained in the book. The transcription of compositions for which the teacher's authorship has not yet been questioned, and their use as instructive musical literature, were also not left out.

Keywords: Organ. Organ book. Antonín Borový. Organ pedagogy. Zlatá Koruna.

Úvod

Inspirací pro napsání této studie byl autorův zájem o nepublikované, a tím pádem neznámé varhanní skladby. Právě rukopisná varhanní knížka Antonína Borového (1755–1832) představuje takový materiál. Jedná se o doposud nezpracovaný a velmi cenný pramen klávesové hudby přelomu 18. a 19. století, třebaže není neznámý. Klíčovou výzkumnou otázku představovalo ověření autorství v knížce obsažených skladeb. Víme totiž, že tyto materiály si varhaníci vytvářeli zejména na základě opisování i upravování (Smolka, 1977, s. 234) a že se z většiny jednalo o anonymní kompozice. Ověřování probíhalo na základě porovnávání incipitů jednotlivých položek s incipity v databázi RISM a přímého porovnání obsahu s jinými sborníky uloženými v České republice, neboť ve jmenované databázi se vše nenachází. Cílem tohoto příspěvku bylo vyplnit mezeru v případě bádání o Borového varhanní knížce a objevit pro odbornou veřejnost nové kompozice, které lze využít nejen jako koncertní literaturu, ale i jako pedagogický materiál. Badatel si jako základní imperativ vytyčil každou položku velmi pečlivě ověřit a posoudit, zda ji opravdu můžeme považovat za

původní kompozici učitele Borového, a ne pouze za opis či úpravu z pera jiných skladatelů. Výhodu představovala skutečnost, že daná knížka byla spojená s konkrétní osobností české hudby a pedagogiky, a ne pouze bezejmennou sbírkou anonymních skladeb. I dnes se totiž bohužel můžeme setkat s diletantskými přístupy k této problematice, které autorství pouze odhadují, a to dokonce vědomě špatně. Daný proces trval takřka jeden rok. Dalším cílem bylo Borového kompozice přepsat v notačním programu, aby se daly snadno číst, a tím i dobře hrát.

Antonín Borový a jeho škola

Vlastenecky cítící učitel, hudebník, skladatel a spisovatel Antonín Borový, současník Jakuba Jana Ryby (1765–1815), pocházel ze Sedlice u Blatné, kde se narodil a byl pokřtěn dne 11. června 1755. Psal o sobě jako o prvním učiteli ve zlatokorunském klášteře, třebaže zde byl až druhým působícím pedagogem, který nastoupil do funkce dne 20. dubna 1782 (Králová, 2012, s. 12). Studoval šest let na jezuitském gymnáziu v nedalekém Českém Krumlově a pět let logiku i dva roky světské právo na univerzitě v Pasově. Ve škole, kterou založil opat Bohumír Bylanský roku 1772 a jež se řadila mezi vzdělávací instituce triviální, působil až do 30. září 1825, kdy jej nahradil nástupce František Rub z Brloha (Valíková, 2022, s. 38). Roku 1783 vyšel v Schönfeldových *Pražských poštovských novinách* dopis od nejmenovaného pisatele, který upřímně žasl nad vědomostmi a prospěchem Borového žáků při pololetní veřejné zkoušce ve zlatokorunské škole (Berkovec, 2001, s. 53–54). Její vysokou úroveň dokládá opakovaná pochvala během roku 1785 od dohlázele na nižší školství Ferdinanda Kindermanna (Valíková, 2022, s. 36). Daná instituce byla určena pro děti klášterních poddaných.

Borového hudební sbírka, kterou během života nashromáždil, dnes čítá kolem 460 dochovaných hudebnin. Z většiny se jedná o opisy děl českých, německých a rakouských autorů pořízených Borového rukou (Králová, 2012, s. 14–15). Zřetelně v ní dominuje chrámová hudba. Borový na desky pečlivě zapisoval data jednotlivých provedení, údaje o počasí i celebrujících knězích, čímž byl unikátní. Od něj samotného se nám dochovalo jen 24 liturgických děl, zpěvohra *O zlé ženě*, několik desítek duchovních písní a sborník varhanních skladeb s nejistým autorstvím (Králová, 2012, s. 20). Valíková jej charakterizovala jako autora, jenž se řadil svou kantorskou tvorbou k dobovému podprůměru, patří mu však prvenství ve zhudebnění českého ordinária s jinou než vánoční tematikou – česká mše z roku 1795 (Králová, 2012, s. 47).

Borový též hrál na varhany v místních chrámech – po svém příchodu do Zlaté Koruny působil nejprve tři roky v laickém kostele sv. Markéty, po zrušení kláštera pak v kostele Nanebevzetí Panny Marie (Králová, 2012, s. 39). V obou svatostáncích se nacházely nástroje od významného varhanáře

éry baroka Abrahama Starcka z Lokte (1659–1709), v kostele Nanebevzetí dokonce dvoje: hlavní a chórové (Šlajch, 1999, s. 46–47). Do dnešních dnů se takřka v původní podobě dochovaly jen hlavní varhany z roku 1699, ty ostatní nikoli.

Varhanní knížka Antonína Borového

Obsah Borového knížky nebyl dosud uceleně zpracován. V kolektivní monografii *Jihočeská vlastivěda. Řada A: Hudba* (Padrta a kol., 1989, s. 46) je o ní psáno jako o hudebnině, jež obsahuje instrumentální pastorely, cembalové menuety a další světské skladby. Markéta Králová o ní pojednala jako o knížce, jíž si učitel vedl od svého příchodu do Zlaté Koruny a jež obsahuje okolo 30 skladeb (2012, s. 15). Výběr šesti kusů natočil český varhaník Michal Novenko (nar. 1962) na své CD (Novenko, 1991 a 2015) a stručně jej v bookletu popsal. *Ariu* ze s. 14 Borového knížky dvakrát různě upravil Jiří Linha (1930–2022) pod názvem *Menuet z Rozličných kousků pro varhany*. Natočilo ji České noneto a Linha Singers na svá CD: *La musica Boema* (1999) a *Linha Singers. Today* (2000).

Přesný název této hudebniny zní (přepis štítku na předních měkkých deskách): # / *Unterßchiedliche / Orgel = Stückeln / gehörig dem Anton / Borowy Schullehrer zu Gol= / denkron 20. Aprilis / A[nn]o 1782*. Český překlad dle pravidel současného českého jazyka: *Rozličné varhanní skladby patřící Antonínu Borovému, učiteli ve Zlaté Koruně, 20. dubna 1782*. Uložena je ve Státním oblastním archivu Třeboň, Oddělení správy fondů a sbírek Český Krumlov, sbírce hudebnin Český Krumlov – dodatky, karton 496, evidenční číslo 0920. Jedná se o sborník v podobě sešitu s formátem na výšku o rozměrech 23 x 37 cm, spojený jemnou vazbou tvořenou bílými nitěmi a dvěma uvnitř vlepenými listy a jedním dvojlistem menších rozměrů. Desky mají kostičkovou výzdobu, jež sestává střídavě z květiny a vlnky. Sborník sepsal z většiny jeden písař (Borový), pouze dvojlist na mladším papíře popsal někdo jiný. Linkování notových osnov bylo vyhotovené ručně, počet osnov se pohybuje v počtech 16 až 20 na jedné pagině. Inkoust byl užit většinou černý a tmavě hnědý, raritně i červený a fialový. Vzácně lze nalézt i tužku (skicy) a červenou pastelku (prstoklady). Celkový počet listů sešitu činí součet 25 i včetně desek (na versu přední desky se nachází první notovaná strana, recto zadní desky zůstalo prázdné), včetně jednoho vakantu, plus čtyři přidaná folia. Paginace jednotlivých stran vyvedená tužkou byla evidentně doplněna později a její nejvyšší číslo představuje 55 – poskytuje nám jedinou orientaci v prameni, a tudíž je na ni ve studii často odkazováno. Na několika stranách bylo možno nalézt odlišné filigrány,¹ z čehož vyplývá, že autor užil různý

¹ Celkově pět položek. Kartuše nad mitrou a písmeno *K* patřily papírně z obce Kolinec v okrese Klatovy (působila 1786–1859). Další průsvitky: dvojité, korunované

papír a knížku sestavil postupně během svého života, což potvrzují i zaznamenané datace. Máme zde kurentní písmo i latinku, texty byly psány v němčině, vzácně i v češtině a latině. Knížka se evidentně často používala, neboť je dost opotřebovaná: okraje listů má mírně potrhané, listy občas lehce pošpiněné (tuš), inkoust místy prosvítá do opačné strany folia, vazba je lehce rozpadlá. Pravděpodobně se z ní hrálo i po Borového smrti.

V hudebnině se nachází skladby pro klávesové nástroje (varhany, cembalo), krátké harmonické kadence, dále zápisy duchovních písní (adventní zpěvy, *Swaty Waczlawe* a jiné), liturgická hudba – například *Pange lingua* ve dvojím různém vypracování nebo *Asperges me*, notovaná předznamenaní tónin s křížky i béčky (durová a paralelní moll), pedagogické pokyny ke správné modulaci z tóniny do tóniny,² ukázky transpozic dechových nástrojů i názvy not na notové osnově s basovým klíčem. Celkově je zde zaznamenáno 67 kompozic, včetně skladeb s jedním vypracovaným řádkem notového systému (pravá ruka, devět takových položek). Níže autor uvádí v tabulce výčet obsažených skladeb.³

Tab. 1: Počty jednotlivých skladeb v knížce (podobné názvy sjednoceny a uvedeny dle dnes užívané terminologie)⁴

Menuet	3
Polonéza	1
Preludia, Preambula, Andante Preambula	14
Pastorale	7
Andante, Andante seu Preludium	8
Moderato	9
Árie	9
Allegro	7
Sonáta	2
Kadence (délka osm a více taktů)	2

orel se štítem ve tvaru srdce, maďarský erb s korunou, písmena *VP* & *VE* a číslo 5, číslo 8 nebo 3.

² Citace ze s. 3 dole: „Když se chor z gednoho tonu do druhého přigít neb padnaut, tak s tou neb k té kadenci, v které přestávám, wezmu hned z tich Media taky ten ton, a z toho padnu hned do Cadenzi – k: při:[kladu] kdybych z Dis chtěl přigít do A – wezmu Media Dis – a po te hned Cadenzi Dis, co zde napsane sou.“ *Media* a *Cadentio* obsahovalo jednotaktové úryvky, z nichž Borový doporučoval sestavovat modulace.

³ Jeden nedokončený kus a jedna skica končila přípisem „etz.“, čili et cetera. Za torza je však nepokládáme, protože jimi nejsou.

⁴ Například *Preludium* psáno jako *Præludium* nebo *Prælludium*, *Pastorela* jako *Pastoral*, *Pastorel*, *Pastorela* a *Pastorella*. *Polonéza* původně jako *Polonese*, *Árie* jako *Aria* a tak dále.

Fuga	1
Doprovodná hudba k pantomimě	1
Bez názvu	3

Nejčastěji byly obsaženy preludia, pak árie. Nejméně naopak kontrapunktické formy. *Pastorella* ze s. 21–22 zpracovává v prvních taktech vánoční píseň *Nastal nám den veselý*, což není nijak v zápise uvedeno. Poněkud nepatřícně, vzhledem k názvu svazku, zde máme dochovanou i doprovodnou hudbu, jež byla zcela jistě hrána na cembalo: *Trattenimento per Pantomimi*. Dále můžeme nalézt skicy (například *Syone chval Spasytele ke Mssy z hluboky*⁵ nebo *Sed libera nos a malo*).

Kompozice byly notovány na dvou osnovách, horní linka většinou v sopránovém C-klíči, ale také G-klíči, spodní v basovém F-klíči. Některé zápisy písní byly vypracovány generálbasovým způsobem, tedy pouze jako basová linka s čísly a textem. U skladeb zřetelně dominuje durový tónorod, takty byly užity 2/4, 3/4, 3/8, 3, C a Alla breve. Většina skladeb má kratší délku – nejkratší čítá pouze osm taktů, ty nejdelší zabírají i půldruhé strany zápisu. Z forem zde můžeme nalézt třídlínnou a–b–a či varianty písňové formy. *Sonata* na s. 31–32 nenese základní znaky sonátové formy, kdežto *Allegro* na s. 24–26 ano. Ve sborníku máme i náznak kontrapunktického typu v jediné, neuspokojivě ukončené fuze, která představuje spíše fugované preludium, nicméně expozici a provedení má. Árie můžeme bez potíží přejmenovat na menuety i naopak, a to díky takřka identické podobě vypracování: stejná faktura, stejný takt. Harmonicky jsou skladby ve sborníku prosté, obsah tvoří díla náležející k baroknímu a klasicistnímu slohu.⁶ Explicitní užití varhanního pedálu připisem „Pedal“ máme pouze u dvou skladeb. Až na *Ariu s tržema Rukama* od „Vagenseila“ (sic!, možná G. Ch. Wagenseil?)⁷ jsou všechny kompozice určené pro jednoho hráče. Borový si vypisování tercií a oktáv místy ulehčoval čísly – trojka pod notou znamenala spodní tercii, nad notou opak. V případě oktáv to samé. Osminové trioly občas nesprávně zapisoval jako tři šestnáctiny (ty rovněž bez triolového označení pomocí malého čísla 3 nad dvojitým trémcem).

⁵ Míněna obec Hluboká nad Vltavou v okrese České Budějovice.

⁶ Nápadnou můžeme sledovat inspiraci úvodu skladeb Josefa Ferdinanda Norberta Segera či Františka Xavera Brixioho, které sestávají nejprve z delších notových hodnot, někdy v intervalu rozložené kvinty (introdukce o jednom taktu), jež vystřídá rychlejší pohyb hlavního dílu.

⁷ V databázi RISM dle incipitu nedohledáno, stejně jako v katalozích Wagenseilovy klavírní, symfonické a komorní tvorby, viz Michelitsch, H. (1966) a Scholtz-Michelitsch, H. (1972).

Datace se nachází pouze u preludií na s. 34 (13 July 1831) a 35 (13? Juny 1831).⁸ Rukopisy obsahují písářské chyby, občas též chybějí posuvky a v některých případech lze vidět vzestupné paralelní kvintakordy (závěr *fugy* na s. 5 a *Prælludia* na s. 34). V předposledním taktu *Andante seu præludium* leží mezi tenorem a basem sestupná paralelní kvinta.

Problematika autorství

Jak bylo uvedeno výše, většina hudebního inventáře A. Borového sestávala z opisů děl cizích autorů. Víme též, že ve varhanních knížkách nebylo třeba uvádět původní autory, byli-li vůbec známi (Smolka, 1977, s. 231). Borový uvedl pouze „Vagenseila“ jako autora tříruční *Arie* na s. 20 a u *Sonaty* na s. 23 stojí: „auth[ore] Duschec“, ačkoli je ve sbírce *24 sonát pro cembalo* (rukopisný opis, 1781–1784) uvedena jako anonymní. S jistotou se nejedná o dílo Františka Xavera Duška (1731–1799),⁹ možná ale toho Duška, který napsal *Pelhrimovskou vánoční mši*? Těžko říci.

Již M. Novenko, který natočil výběr několika skladeb, psal v bookletu o jednom preludiu Josefa Ferdinanda Norberta Segera (1716–1782), konkrétně ho však nespecifikoval. Jedná se o *Præludium* ze s. 19 – v dokonalejší a zejména dokončené podobě bylo otištěno dle tzv. *Lipského rukopisu* ve svazku *Josef Ferdinand Norbert Seger: Composizioni per organo. Parte seconda* (Seger, 1988). O autorství dalších děl měl pochybnosti, nicméně *Pastorel* ze s. 39 (track č. 12 *Pastorale* na CD pod jménem A. Borový) našel autor studie v podobě o čtyři a půl taktu delší a v tónině o celý tón vyšší, oboje v prameni s datací 1773 a názvem *Sonata Pastorella*, samozřejmě bez uvedení autora. Jinak zatím nebyly Novenkovy úsudky vyvráceny. Musíme též zmínit, že právě tento interpret má na popularizaci Borového varhanní knížky zásluhu, za což mu patří dík.

Celkově bylo objeveno 25 skladebných a incipitových shod, pouze u šesti z nich známe autora. 16 obsažených skladeb má Borového autorství nejisté, a dokonce i vyvrácené. Čtyři položky se vyskytují ve více než jednom prameni. Kromě Segera je v materiálu i transkripce árie Huldy s názvem *Andantino (Kinder des Frühlings mit heiterem Sinn)* ze singspielu Ferdinanda Kauera (1751–1831) *Das Donauweibchen*,¹⁰ a dvě části z *Šesti snadných preludií pro varhany nebo klavír* (rukopisný opis, 1820–1850) Jana Křtitele Vaňhala.¹¹ Dvě pastorely pochází velmi pravděpodobně z jedné skladebné předlohy, což autor usuzuje na základě jejich stejného incipitu v sopránu. Obě

⁸ Zvláštní je to, že se na s. 34 nachází pozdější datum než na následující straně.

Logicky by to mělo být naopak. Tuto skutečnost však musíme brát jako fakt, může se ale jednat i o omyl.

⁹ Vacek, P. (2025). Emailové korespondence s MgA. Vojtěchem Spurným, znalcem klavírního díla Františka Xavera Duška, ze dne 7. září 2025.

¹⁰ Na s. 42 v knížce.

¹¹ Na s. 48 a 49 knížky.

vedou k *Pastorelle* Martina Wachtera (1704–1761), jež se nachází v prameni uloženém ve Slovinsku (rukopisný opis, 1751–1800). Název *Pastoral der Nachtwachter* v učitelově knížce vznikl patrně zkomolením jména jejího autora. Odlišné verze daného kusu se nachází nejen u Borového, ale i ve sborníku z takzvané Strachotovy sbírky. Právě z tohoto fondu, uloženého v Národní knihovně ČR, máme nejvíce shod (sedm). Ve zlatokorunském sborníku se při komparaci jeví některé skladby zkrácené, zjednodušené, v odlišném taktu (například místo 4/4 je 2/4) či transponované o velkou sekundu níže. Dále můžeme zpochybňovat autorství skladby *Allegro* z vlepeného dvojlistu s paginací 24–26, neboť byla napsána jinou rukou a na novější papír. Naopak dvě výše zmíněná preludia ze s. 34 a 35 s datovacími necelý rok před Borového smrtí nás vedou k tezi o učitelově autorství. Stejně tak identické, harmonicky chybné postupy na konci *Prælludia* ze s. 34 a *fugy*, o nichž bylo pojednáno výše, mohou vést k témuž skladateli, třebaže *Jesu noster miserere* J. W. Glasera (1713–1783), které počíná stejným tématem jako fuga v knížce, ale o půltón níž, učitel znát mohl.¹² *Præambulum* ze s. 30 se u Borového nachází v lepším tvaru než v CZ-Pnm XVI F 50 (rukopis, poč. 19. století) a navíc dokončené, což pokládáme za neobvyklé, nicméně učitelovo autorství to nepotvrzuje, neboť se původní pramen nemusel dochovat či nebyl nalezen.

Kontext Borového knížky v rámci tehdejších pramenů

Varhanní knížka A. Borového zapadá do bohaté řady dochovaných varhanních knížek a sborníků, které jsou na našem území uloženy v muzeích a knihovnách. Borový čerpal z různých zdrojů a měl k dispozici hudbu tehdejších mistrů. Domnělé učitelovy skladby náleží do okruhu miniatur a můžeme je bez potíží řadit do okruhu takzvané kantorské hudby. S kompozicemi J. F. N. Segera, F. X. Brixioho, J. K. Kuchaře (1751–1829) či J. K. Vaňhala je kvalitativně srovnávat nemůžeme. I J. J. Ryba byl v kompozičním umění o dost dále.

Pozoruhodný fenomén představují ve sborníku obsažené árie, které se v tiscích české varhanní hudby vůbec nevyskytují, třebaže je nacházíme nejen zde, ale i v dalších sbornících české provenience.

Hudebně pedagogické využití této hudebniny

Knížka měla evidentně i didaktické využití v Borového varhanní výuce – obsahuje předznamenání tónin dur a moll, názvy not na osnově s basovým klíčem, celkově krátké a jednoduché varhanní skladby. Neboť daný materiál ani její části nebyly dosud vydány, přepsal autor vybrané kompozice, u nichž nebylo Borového autorství dosud zpochybněno,

¹² Vacek, P. (2025). Emailová korespondence s Dr. phil. Mgr. Markétou Valíkovou zde dne 24. října 2025.

v notačním programu a vytvořil suitu o jedenácti kontrastních částech. Bylo však třeba upravit chyby a skladby patřičně stylisticky a kompozičně upravit.¹³ Tím pádem je urtextové vydání nerealizovatelné. Skladby jsou vysloveně vhodné pro začátečníky různých věkových kategorií. Může se ale jednat o první zařazené kompozice do výuky, neboť je lze hrát i bez pedálu a na jeden manuál.

Závěr

Studie si kladla za cíl vyplnit mezeru v případě bádání o varhanní knížce Antonína Borového. Ta výrazně nevybočuje od jiných sborníků tehdejší doby, třebaže některé obsahovaly jen klávesová díla a ne i liturgickou a pedagogickou složku. Učitel si ji vedl od svého příchodu do Zlaté Koruny až do konce života a zaznamenal do ní pestrý klávesový repertoár sakrálního i profánního typu, stejně jako textové komentáře. Výzkum potvrdil, že některé skladby byly opravdu jen opsány a k tomu zjednodušeny, pouze část děl se zdála původní. Cíle výzkumu se podařilo naplnit, třebaže daná problematika představuje takřka nekonečný proces, neboť objev dalšího sborníku může výsledky změnit. Původní skladby výzkumník přepsal v notačním programu a chyby dle znalostí dobové teorie a praxe opravil.

I přes to, že dochovaný obsah nemá zcela doložené Borového autorství, byla by škoda výběr z daného materiálu, sestávajícího z učitelovy vlastní hudby, nevyužít jako obohacení instruktivní literatury a koncertního repertoáru pro začínající i zkušené hráče. Jsou totiž velmi hezké a půvabné. Výtečně vyznívají na menších barokních varhanách středoevropského teritoria, které měl učitel k dispozici.

Bibliografie

- Autor neuveden. (1773). *Pro Anno 1773. Descrip / Strachota* [...] [rukopisný opis, notový záznam]. Národní knihovna ČR, Praha, sign. CZ-Pu 59 R 3876.
- Autor neuveden. (1781–1784). Bez titulního názvu [24 sonát] [rukopisný opis, notový záznam]. Franziskanerkloster St. Anna, Bibliothek, Mnichov, Německo, sign. D-DTF , DTF 339.
- Autor neuveden. (1751–1800). Bez titulního názvu [48 klávesových skladeb] [rukopisný opis, notový záznam]. Frančiškanski samostan, Knjižnica, Novo mesto, Slovinsko, sign. SI-Nf , Ms. mus. 101.

¹³ V několika taktech skladby *Pastorel* ze s. 41–42 dokonce harmonie akordů levé ruky nekorresponduje se sopránem v pravé ruce. V celé knížce místy ve skladbách chybí posuvky nebo naopak scházejí, či paradoxně, vzhledem k užití sazby, přebývají tóny. O paralelních kvintách již bylo psáno výše.

- Autor neuveden. (poč. 19. století). Bez titulního názvu [rukopisný opis, notový záznam]. České muzeum hudby, Praha, Česká republika, sign. CZ-Pnm XVI F 50.
- Benda, J. A.; Rejcha, A.; Kolovrátek, T.; Benda, F.; Zimmerman, A. et al. (1999) *La musica Boema* [CD]. Praha: Clartion.
- Berkovec, J. (2001). *Slavný ouřad učitelský: kapitoly o kantorech a jejich hudbě*. Příbram: Městský úřad, 175 s. ISBN 80-238-7750-X.
- Borový, A. (1782). *Unterschiedliche Orgel-Stückeln* [autograf, rukopisný notový záznam]. Státní oblastní archiv Třeboň, Oddělení správy fondů a sbírek Český Krumlov, Sběrka hudebnin Český Krumlov – dodatky. Karton 496, ev. č. 0920.
- Králová, M. (2012). *Antonín Borový a jeho hudební činnost ve Zlaté Koruně na přelomu 18. a 19. století* [bakalářská práce]. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav hudební vědy. Vedoucí práce: Mgr. Marc Niubó, Ph.D. 40 s.
- Linha Singers. (2000). *Linha Singers. Today* [CD].
- Michelitsch, H. (1966). *Das Klavierwerk von Georg Christoph Wagenseil: Thematischer Katalog*. Tabulae Musicae Austriacae. Wien: Haermann Böhlau. 163 s.
- Novenko, M. (1991, 2015). *Czech Organ Music of the Classical Period / Michal Novenko – organ* [CD]. Rosa Classic.
- Padrta, K. a kol. (1989). *Jihočeská vlastivěda. Řada A: Hudba*. České Budějovice: Jihočeské nakladatelství, 170 s. textu + 32 s. příloh.
- Seger, J. F. N., Bělský, V. (ed.). (1988). *Composizioni per organo. Preludi e fughe. Parte seconda* [hudebnina]. Praha: Editio Supraphon. 126 s.
- Scholtz-Michelitsch, H. (1972) *Das Orchester- und Kammermusikwerk von Georg Christoph Wagenseil: Thematischer Katalog*. Tabulae Musicae Austriacae. Wien: Hermann Böhlau. 227 s.
- Smolka, J. (1977). Tematický katalog českých varhanních fug 18. století. In: *Živá hudba: sborník prací hudební fakulty Akademie múzických umění k 30. výročí vzniku školy*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, s. 229–324.
- Šlajch, V. (1992). *Die Elbogener Orgelbauschule*. Veröffentlichungen des Sudetendeutschen Musikinstituts. Allgemeine Reihe. Regensburg: Sudetendeutsches Musikinstitut, 99 s. ISBN 3-9803294-0-2.
- Vacek, P. (2025). Emailová korespondence s MgA. Vojtěchem Spurným (nar. 1964), znalcem klavírního díla Františka Xavera Duška (1731–1799), ze dne 7. září 2025.
- Vacek, P. (2025). Emailová korespondence s Dr. phil. Mgr. Markétou Valíkovou, znalkyní osobnosti a díla Antonína Borového, zde dne 24. října 2025.
- Valíková, M. (2022). Osvícenský kantor Antonín Borový a hudba ve světle zlatokorunské školní kroniky. In: VOREL, Petr (ed.). *Theatrum*

historiae, roč. 31, Univerzita Pardubice, s. 31–51. ISSN 1802-2502.

<https://doi.org/10.46585/th.2023.31.02>

Vaňhal, J. K. (1820–1850). *Sechs leichte Präludien / für die Orgel, oder Clavier [...]* [rukopisný opis, notový záznam]. Bayerische Staatsbibliothek, Mnichov, Německo, sign. D-Mbs Mus.ms. 10194-1.

Mgr. BcA. et BcA. Petr Vacek, DiS. et DiS.

Hudební katedra, Pedagogická fakulta, Univerzita Hradec Králové,

Rokitanského 62/26, 500 03 Hradec Králové 3

vacek.pe@seznam.cz

školitel: prof. PhDr. MgA. František Vaníček, Ph.D.